

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Nanokryształy powodują nagłe erupcje wulkanów

Zwiększające lepkość magmy, widoczne tylko pod mikroskopem nanokryształy są przyczyną potężnych eksplozywnych erupcji wulkanicznych - informuje pismo „Science Advances”.

Odkrycia dokonał niemiecko-brytyjski zespół badawczy kierowany przez dr Danilo Di Genova z Bawarskiego Instytutu Geochemii Doświadczalnej i Geofizyki (BGI) na Uniwersytecie w Bayreuth.

Jak wykazali naukowcy, nanokryształy mające rozmiary dziesięć razy mniejsze od ludzkiego włosa zwiększają lepkość podziemnej magmy. W wyniku tego dochodzi do nagromadzenia się gazów, a stale narastające ciśnienie w końcu uwalnia się w gwałtownych erupcjach.

"Co dokładnie powoduje nagłą i gwałtowną erupcję pozornie spokojnych wulkanów, zawsze pozostawało tajemnicą w badaniach geologicznych. Badania nanonaukowe pozwoliły nam teraz znaleźć wyjaśnienie. Drobne kryształki zawierające głównie żelazo, krzem i glin są pierwszym ogniwem w łańcuchu przyczyn i skutków, który może zakończyć się katastrofą dla ludzi mieszkających w pobliżu wulkanu. Najpotężniejszą erupcją wulkaniczną w historii ludzkości był wybuch wulkanu Tambora w Indonezji w roku 1815" - mówi dr Danilo Di Genova. W ramach niedawno opublikowanych badań ściśle współpracował z naukowcami z uniwersytetu w Bristolu, Clausthal University of Technology i dwóch europejskich ośrodków promieniowania synchrotronowego.

Ze względu na średnicę kilku nanometrów kryształy są również znane jako nanolit. Przy pomocy metod spektroskopowych i mikroskopii elektronowej naukowcy wykryli niewidoczne dla oka ślady tych cząstek w popiołach aktywnych wulkanów. W laboratorium BGI byli następnie w stanie zbadać te kryształy i na koniec zademonstrować, jak wpływają one na właściwości magmy wulkanicznej. Badania koncentrowały się na schłodzeniu magmy o niskiej zawartości krzemionki (tlenku krzemu), która po erupcji wulkanu tworzy na powierzchni ziemi bazalt.

Magma o niskiej zawartości krzemionki jest znana ze swojej niskiej lepkości: tworzy rzadką lawę, która przepływa szybko i łatwo. Sytuacja jest jednak inna, jeśli zawiera dużą liczbę nanolitów. To sprawia, że magma jest lepka - i znacznie mniej przepuszczalna dla gazów unoszących się z wnętrza Ziemi. Zamiast nieustannie uciekać ze stożka wulkanicznego, gazy w głębi wulkanu zostają uwięzione w gorącej magmie. W rezultacie magma jest poddawana rosnącemu ciśnieniu, aż w końcu zostaje wybuchowo wyrzucona z wulkanu.

"Stałe smugi dymu nad stożkiem wulkanicznym niekoniecznie muszą być interpretowane jako znak zbliżającej się niebezpiecznej erupcji. Z drugiej strony, beczynność pozornie spokojnych wulkanów może być myląca. Analizy skał, źródła pisane i archeologiczne sugerują na przykład: że ludzie w okolicach Wezuwiusza byli zaskoczeni niezwykle gwałtowną erupcją wulkanu w 79 roku n.e. Skutkiem tego były liczne ofiary śmiertelne i poważne uszkodzenia budynków" - mówi Di Genova.

W swoich dalszych badaniach naukowiec z Bayreuth ma nadzieję wykorzystać urządzenia wysokociśnieniowe i symulację komputerową do modelowania procesów geochemicznych, które prowadzą do tak niespodziewanych gwałtownych erupcji. Celem jest lepsze zrozumienie tych procesów, a tym samym zmniejszenie zagrożeń dla ludności w pobliżu wulkanów.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/30034.html>

23-06-2026

Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej

Dostawca szkoleń aptaskil przygotowuje wykwalifikowanych specjalistów.

22-06-2026

Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią

Opracowanie strategii leczenia nowotworów odpornych na terapię.

22-06-2026

Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny

Pojazd powstał z myślą o udziale w zawodach inżyniersko-wyścigowych.

22-06-2026

Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne

W badaniach uczestniczyły polskie ośrodki.

22-06-2026

[Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#)

Wśród ukraińskich uchodźców.

22-06-2026

[Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#)

Sfera ta rośnie szybciej niż wiedza o jej wpływie na ludzką seksualność.

22-06-2026

[Przyjemnych snów życzy anestezjolog](#)

Wystarczy przestrzegać protokołu znieczulenia.

22-06-2026

Za mało siedzenia także może szkodzić

Od lat lekarze i naukowcy powtarzają, że należy mniej siedzieć i więcej się ruszać.

Informacje dnia: [Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#) [Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#) [Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#)

Partnerzy